

MENIGHETSBLAD

+ FOR TRYSIL +

Nr 5 - 2022 - 55. årgang

Ikke en spurv til jorden uten at Gud er med

Første søndag i november markeres allehelgen i kirker og på kirkegårder over hele landet. Vi tenner lys og minnes våre kjære som ikke lenger lever. I kirkene i Trysil leser vi navnene til de som er gravlagt siden sist allehelgensdag og mange tenner lys på graven til sine kjære.

I jødisk tradisjon sier man at et menneske dør to ganger. Den første gangen er når hjertet slutter å banke. Den andre gangen er når navnet til den døde sies, leses eller tenkes på for siste gang.

Jeg har en bestemor som jeg aldri har møtt. Hun døde da mamma var baby. Men hun lever i vår slektsfortelling og jeg kan takke henne for livet. På allehelgensdag tenner vi lys på graven hennes. Vi fikk ikke bli kjent med henne, men hun er ikke glemt.

Noen mennesker går ut av tiden uten at noen husker dem. Også dem tenner vi lys for, i tillit til at Gud vet om og elsker hvert eneste menneske. Salmedikteren Ingeborg Prytz Fougner har satt vakre ord på dette håpet:

*Ikke en spurv til jorden uten at Gud er med.
Ikke en sjel mot døden uten hans kjærlighet!
Ikke en blomst er visnet, ikke en tåre falt
uten at Gud vet om det, han som er over alt.*

Kristine Aksøy

Allehelgen i kirkene og på kirkegårdene

Tekst: Ingrun Jule, foto: Anders Nyhuus

Det er gudstjenester i alle kirkene i Trysil allehelgenshelga, fredag, lørdag eller søndag. Du finner dato og tidspunkt for din kirke på baksiden av bladet. De som har mistet noen det siste året blir invitert. Men alle er hjertelig velkommen til å være med på en minnestund, der savnet etter våre kjære, og håpet, står i fokus.

Fra riktig gammelt av var allehelgensdag en fest for alle helgener hvis navn ikke var kjent, og på primstaven hadde dagen sitt merke 1.november. I mange land er allehelgen fortsatt 1.november, mens i Norge markeres dette av praktiske årsaker den første søndagen i november, som i år er den 6.november. I vår protestantiske tradisjon feirer vi ikke helgener, men vi tenner lys for dem vi savner.

Det blir mer og mer vanlig at folk tenner lys på gravene til sine kjære allehelgenshelga. En tur på kirkegården blir da et stemningsfullt og vakkert syn.

Kirkegårdene våre

Tekst og foto: Ingrun Jule

Kirkegårdene er parkområder som vi alle eier sammen. Her kan vi minnes de vi savner, eller bare gå en tur og kjenne på roen som hersker her. Kirkegårdene bærer en del av vår kulturarv. Kirkegårdene brukes av alle uansett tro eller livssyn.

Både gravplassloven, gravplassforskriften og vedtekter for de enkelte kirkegårdene gir føringer for hva som er tillatt og ikke på kirkegårdene. Dette for å sikre at alle blir likt behandlet og har samme rettigheter på kirkegårdene. I Gravplassloven står det for eksempel: «Gravlegging skal skje med respekt for avdødes religion eller livssyn.» Og «Gravplassmyndigheten har ansvaret for at gravplasser og bygninger på gravplasser forvaltes med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser.»

Gjennom lovgivning og kirkegårdenes vedtekter er det fastsatt at:

- Alle som bor i kommunen har rett til gratis gravlegging og plass på kirkegården. Familien kan feste (leie) et gravsted. Den som føres opp som fester kan da betale for å ha et gravsted utover fredningstid, eller reservere gravsted til gravlagtes ektefelle. Det er fester som har rett til å ta beslutninger om gravstedet, og har ansvar for at gravstedet blir holdt i orden.

- Lowerket har regler for størrelse på gravminner (gravsteiner). Noen gamle steiner er veldig høye, f.eks. gamle søyler. De gamle vil ikke bli fjernet selv om de er høyere enn dagens regler av hensyn til kulturvern. Alle gravminner skal boltes fast slik at de ikke velter og forårsaker personskade. Dersom to eller flere graver har felles stein, skal steinen stå på den grava som først ble tatt i bruk.

- Plantefelt foran gravminnet kan være opptil 60 cm bredt eller like bredt som gravminnet. Plantefeltet skal ikke stikke lengre fram enn 60 cm målt fra gravminnets bakkant. Dette er for at kirkegårdsbetjeningen skal komme fram med gressklippere og andre maskiner uten å skade plantefeltene. Løse gjenstander, som f.eks. lykter skal plasseres innenfor plantefeltet, og fjernes etter bruk.

Du kan lese mer om kirkegårdene på våre nettsider kirken.no/trysil, og i gravplassloven og gravplassforskriften på lovdata.no. Ta gjerne kontakt med oss på kirkekontoret om du har spørsmål.

Kirkegårdsansatte i Trysil

4 ansatte sørger for å holde kirkegårdene i presentabel stand. Dette er fra venstre Mona Odden, Anders Sakrisson, Erik Bråten og Kenneth Danielsen. Erik startet som vikar som graver i sommer. Nå fra i høst har han 100% fast stilling som kirkegårdsarbeider og kirketjener. Tidligere har han jobbet blant annet som taxisjåfør og kirketjener. Vi er veldig glad for å ha fått en ny dyktig ansatt med på laget.

Arbeidsoppgaver på kirkegårdene

Kirkegårdsarbeiderne har svært varierte oppgaver og et stort ansvar. De drifter 7 kirkegårder i tillegg til gravplassen i Drevdalen, og legger ofte opp arbeidsdagen etter været. Dagene er varierte og givende. Her har vi kort listet opp noen av oppgavene etter årstidene:

Hele året:

Graving for nedsettelse av kister og urner, før og etter gravferd. Etter ca 2 uker rydder og fjerner vi blomster fra gravstedet. Ettersyn av brannvern og HMS runder, kirkebygg, driftsbygninger, og teknisk utstyr. Sjøpeltømming. Service ovenfor besøkende.

Vår:

Servise av maskinelt utstyr. Planering av høst- og vintergraver. Tilrettelegging for gravstell på alle 7 kirkegårdene. Utplanting av stemor til 17.mai. Vi har i dag rundt 140 stellavtaler, dette innebærer også luking og vanning. Sette ut benker, grunder og porter.

Sommer:

Vedlikehold av grøntområder, herunder gressklipping. Såing av nye graver (etter 6 mnd.) Sommerplanting for stellavtaler ved St.Hans-tider. Slettede gravsteiner oppbevares i ett år før de leveres til destruksjon. Oppretting av gravsteiner på bestilling.

Høst:

Høstplanting for stellavtaler. Løvblåsing og raking. Rydde inn sommerutstyr, benker og porter. Fylle opp strøkassene med sand.

Vinter:

Rydde snø ved alle kirker/ kirkegårder og strø ved behov. Begravelser på vinterstid gir ekstra arbeid. Da må vi rydde snø, lage god plass frem til, og rundt gravplassen. Vi setter på tinepanner som tiner gravene i 2 døgn, eller etter behov.

«Middag på tvers»

Vi serverer følgende:

3. november: Taco. Fruktalat og is.
Underholdning av «Ungdom med glede».

1. desember: Medisterkaker, julepølse, surkål og kokte poteter. Riskrem.

Priser: Pr. person kr. 80,-
Familie maks kr. 230,-
Barn under skolealder: gratis

Påmelding til kirkekontoret
senest kl. 12.00 dagen før.
Tlf. 474 55 861 eller 975 56 384

Hjertelig velkommen til et godt måltid!

Foredrag om Skogfinske begravelsestradisjoner - Fra Karelen til Trysil

med Bo Hansson

**Lørdag 12. nov
kl. 15 på Trysil
Prestegard**

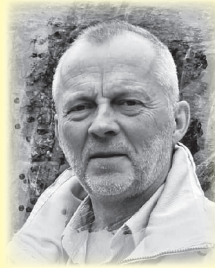
Bo er en av de mest kunnskapsrike innenfor skogfinsk kultur og tradisjoner.

Det blir bildevisning, avspilling fra unikt arkivopptak av religiøs folketone brukt til utsynging av døde, og det blir beretning og fremvisning av den originale lik-krakken brukt i Tørberget.

Bli med inn i den fasinerende skogfinske kulturtradisjonen!

Det er åpen kafé fra kl. 14.00 med salg av ostsoll, vafler og kaffe.

Velkommen!

Ljørdalen kirke 150 år!

Tekst og foto: Karoline P. Nordmoen

Søndag 18. september 2022 kl. 11 samlet ljørdølene seg til bursdagsfest i Ljørdalen kirke, og det var akkurat på dagen 150 år etter at kirken ble innviet.

Først var det familiegudstjeneste med unger i dalføret, inkludert årets nye konfirmanter. Alle deltok i prosesjon og med sang. Det var utdeling av 6-årsbok til skolestarterne, og alle unger som var til stede, fikk gaver.

Før gudstjenesten spilte Trysil2radern med Else Jorunn Fuglaamoen og Einar Hyllvang på kirketrappe for alle som kom til kirken. De deltok også med postludium. Så det rykket i dansefoten på mange! Ljørakvitretten med Hege Nylund, Ida Kristin Opseth og Anne Nylund bidro med vakre toner fra galleriet til salmer, og de sang «Helige Ande» i gudstjenesten. Erik Bekk spilte lur og ringte med kirkeklokkene.

Tidligere sogneprest Nina Bredsdorff kom også på besøk til Ljørdalen kirke. Hun leste tekst under gudstjenesten fra 1. Kor. vers 13 i Bibelen som avslutter med: Så blir de stående, disse tre: Tro, håp og kjærlighet. Men størst blant dem er kjærligheten.

Gudstjenesten ble avsluttet med «Hurra for deg, som fyller ditt år!», mens ungene lekte med ballonger som ble kastet opp i lufta!

Så var det klart for pølsefest! Ljørdalen Kirkekor hadde ofte pølser som servering, så det passet også bra denne dagen. Det ble sunget fem vers av Ljørdalsvisa, og etterpå

God stemning!

ble det servert ei nydelig marsipankake med bilde av Ljørdalen kirke på. Sjokoladecake og smultringer ble også inntatt, og med kaffe, te og saft attåt.

Deretter var det klart for historietime med Vidar Storbæk, Tove Lans Pedersen og menighetsrådsleder Karoline Petrine Nordmo. Her fikk menigheten høre om hvordan det var i Ljørdalen før kirken kom, og om den første tiden med egen kirke. Det ble fortalt mange artige historier fra kirkelivet og om personer både fra gammel og nyere tid. Inni-mellom historier var det musikalske innslag fra ljørdøler.

Her sang trioen Pernille Lans, Erlend Lans Pedersen og Per Gjermund Skaaret blant annet «Kom til den hvitmaltede kirke», som var et av glansnumrene til Ljørdalen Kirkekor. Denne trioen er også etterkommere etter

DØPTE

Østby kirke

September

Wilmer Matsson

Trysil kirke

September

Ea Holthe Holmseth

Amanda Tannåneset Sundsbakken

Astrid Victoria Hellerud Bøe

Oktober

Liam Heggbredda

Oline Hammer Jonsson

Nordre Trysil kirke

Oktober

Benjamin Åsheim Svingen

Leopold-Mathias Nergård

VIEDE

Trysil

August

Stine Adriana Sætre og

Morten Grahl-Madsen

DØDE

Trysil kirke

Juli 2022

Per Magne Østmo f. 1957

August 2022

Odd Jan Engerbakk f. 1944

Ingebjørg Carlsen f. 1929

September 2022

Sidsel Sundsbakken f. 1942

Liv Hagen f. 1948

Nordre Trysil kirke

September 2022

Paula Kristine Rogholdt f. 1930

Tørberget kirke

August 2022

Martin Brenden f. 1956

September 2022

Gunvald Paulsen Storsveen f. 1955

Plassen kirke

September 2022

Oddbjørn Lyseggen f. 1934

Oktober 2022

Per Lyder Østerhaug f. 1937

Eriksklubben; de er hans tipptipptippoldebarn. Sangen var for anledningen arrangert av Jan Lans. I tillegg spilte Maria Særnmo gitar og sang «Vise for gærne jinter» med lokal vri. Ljørakvitretten (Hege, Ida og Anne) bidro med vakker sang. Tove Lans Pedersen som er barnebarn til Karl Johan Nordmoen, viste frem den 150 år gamle kaffekanna.

Det var over 100 mennesker til stede denne nydelige høstdagen.

GUDSTJENESTER I TRYSIL

Fredag 4. november

Tørberget kirke kl. 18.00 – Allehelgen
Ljørdalen kirke kl. 18.00 – Allehelgen

Lørdag 5. november

Søre Osen kirke kl. 18.00 - Allehelgen
Nordre Trysil kirke kl. 18.00 - Allehelgen

Søndag 6. november

Trysil kirke kl. 15.00 - Allehelgen
Plassen kirke kl. 18.00 - Allehelgen
Østby kirke kl. 18.00 - Allehelgen

Søndag 13. november

Trysil kirke kl. 11.00

Fredag 25. november

Søre Osen kirke kl. 18.00 – Lysmesse
Plassen kirke kl. 18.30 – Lysmesse

Lørdag 26. november

Nordre Trysil kirke kl. 18.00 - Lysmesse

Søndag 27. november

Østby kirke kl. 15.00
Østby kirke kl. 18.00 - Lysmesse
Tørberget kirke kl. 18.00 – Lysmesse

Søndag 4. desember

Trysil kirke kl. 18.00 – Lysmesse
Ljørdalen kirke kl. 18.00 – Lysmesse

Søndag 11. desember

Trysil kirke kl. 11.00
Plassen kirke kl. 14.00

20 år med babysang!

(Tekst: Marianne E. Bakken, foto: Kristine Aksøy)

Den 3. september 2002, hørtes de første sangtoner for babyer i Trysil. Gjennom hele 20 år, har Ruth Blixt og Solveig Skjærstad gledet babyer og foreldre med dette fine tilbudet. For mange har dette vært et viktig sosialt treffpunkt i permisjonstida.

Vi begynner med starten. Hvordan fikk dere idéen til Babysang, og hvordan kom dere i gang?

Det var Birthe, diakonen, som dro i gang babysang. Hun skulle hjelpe Solveig å få noen oppdrag og jeg satt i menighetsrådet først på 2000-tallet. Hun spurte om vi kunne tenke oss å være med å starte babysang. Det ville vi! Else Wasa fra Frelsesarmeen i Elverum kom og kurset oss. Så begynte vi i september 2002. Vi var først på menighetshuset. Utpå vinteren begynte mødrene å prate på at de snart skulle i jobb igjen og det var stor mangel på barnehageplasser for småbarn. Slik kom Menighetsbarnehagen i gang i 2003. Da flyttet babysangen til kirken.

Det er sikkert vanskelig å vite eksakt hvor mange barn som har deltatt på Babysang opp gjennom årene. Men har du noe anslag?

Vi har hatt 7-8 samlinger før jul og 7-8 samlinger etter jul i alle år. 20-25 babyer har vært vanlig på deltakerlisten. En vinter hadde vi faktisk 30!

Er det noe som har endret seg i løpet av disse 20 årene?

I 2016 ble vi spurt om å være på sykehjemmet og var der fram til koronaen kom. Da vi endelig fikk begynne på igjen har møtestedet vært misjonshuset. Det har ikke vært mye endringer, men noen nye sanger og litt vanligere at pappaer kommer, når mammaene går ut i jobb igjen.

Hva har vært drivkraften til å holde dette fine tilbudet gående gjennom 20 år?

Jeg synes dette er ei trivelig stund. Jeg blir kjent med mange og får følge mange babyer det første året. Det finnes jo ikke noe større enn å følge et barns utvikling! Har tenkt at det snart er på tide å gi seg etter 20 år, men..... har ikke bestemt meg enda, avslutter Ruth.

Bildet: Ruth og Solveig med blomst for sin årelange innsats, sammen med høstens sang-gruppe.

GREIT Å VITE

MENIGHETSBLAD

+ FOR TRYSIL +

Adresse: Trysil kirkelige fellesråd,
Slettmovegen 25, 2420 Trysil.

Redaksjon og utgiver:
Trysil kirkelige fellesråd

Bladpenger kr 100,- pr. år:
Kto. 1890.07.33638

Tlf til oss: 477 75 995

E-post: post@trysil.kirken.no

kirken.no/trysil

Kirken i Trysil

Johnsen Lepperød, Veronika,
sokneprest tlf 901 40 849

Aksøy, Kristine, sokneprest med
trosopplæringsansvar tlf 917 13 042

Organister

Aunsmo, Solveig tlf 474 55 867

Bernard, Stefan tlf 907 60 934

Kirkegårdsarbeidere

Odden, Mona, gartner 907 64 089

Danielsen, Kenneth tlf 482 78 388

Bråten, Erik tlf 995 03 010

Sakrisson, Anders

Kirketjenere

Telle, Lisbeth
Tørberget tlf 950 33 073

Bengtsson, Lars Otto
Plassen tlf 926 82 326

Østby Bratteggen, Bjørnhild
Østby, Nordre Trysil
og Trysil tlf 922 58 626

Bråten, Erik
Trysil, Nordre Trysil
og Søre Osen tlf 995 03 010

Fuglaamoen, Else Jorunn,
Ljørdalen tlf 975 56 384

Kirkekontor

Kirkeverge:

Olsen, Marion tlf 474 55 860

Kontor:

Nordvang, Signy, tlf 474 55 861

**Åpningstider kirkekontoret
man – fre kl 9 – 15**